

Reisverslag Kosovo en Noord-Macedonië 2021

Op 21 augustus 2021, onze eerste dag van onze reis naar Kosovo en Noord-Macedonië, brachten we een bezoek aan het PVPT centre. Hier worden meisjes met verschillende leeftijden opgevangen die slachtoffer zijn geworden van seksuele uitbuiting en/of mensenhandel. De meisjes die nu in het opvanghuis wonen zijn tussen de 13 en 19 jaar oud. Voordat we naar het huis zelf toe gingen, ontmoette we Gresa. Gresa is een van de leidsters in het huis en kon ons van alles vertellen over de gruwelijke dingen die de woonachtige meisjes hebben meegemaakt. Ze vertelde ons over de gang van zaken in het huis en wat we konden verwachten. Ook verzocht ze ons om alle gesprekken vooral luchtig te houden en om niet te beginnen over de dingen die de meisjes allemaal hebben meegemaakt. Bij het huis zelf werden we warm onthaald en kregen we een rondleiding door het huis. Hier zagen we onder andere een kamer die was ingericht met behulp van een eerdere reis die Mara Groningen heeft gemaakt, toen zijn bijvoorbeeld bedden en kasten gedoneerd. Na een rondleiding en wat spelletjes hebben we met Tina overlegd wat we konden betekenen voor het huis. We zijn toen uitgekomen op een donatie van twee laptops en een telefoon. Met de telefoon kunnen de meisjes in contact blijven met hun families thuis en met de laptops kunnen ze online school volgen. Op 22 augustus zijn we nog een keer teruggegaan. We hebben toen bij een bakkerij allerlei lokale producten gehaald om vervolgens te gaan picknicken in het park. De meisjes komen nauwelijks buiten het huis door veiligheidsredenen, dus de picknick in het park was echt een uitje voor ze. We vonden het erg indrukwekkend om te merken hoe positief ze waren en hoe erg ze gefocust waren om een goed mogelijke toekomst voor zichzelf te creëren.

Op 23 en 24 augustus hebben wij het center van 'The Ideas Partnership' bezocht. De organisatie is gevestigd in Fushë Kosova, net buiten de hoofdstad Pristina. In deze wijk wonen minderheden zoals Roma, Ashkali en Egyptenaren. De missie van The Ideas Partnership is het ondersteunen van mensen in nood in Kosovo op het gebied van onderwijs, gezondheid, welzijn en cultureel erfgoed en het bevorderen van vrijwilligerswerk en filantropie. Elizabeth Gowing heeft dit 16 jaar geleden opgebouwd met haar vrijwilligers uit Kosovo. Ze bieden doordeweeks kinderdagverblijf, op zaterdagen activiteiten en ook de vrouwen/moeders kunnen terecht in het center voor onderwijs en anticonceptie. Gezinnen moeten hier rondkomen van 60 euro per maand en de meest voorkomende baan is afval rapen of bedelen door kinderen. De organisatie is zo gegroeid dat ze een tweede school aan het bouwen zijn. De eerste dag hebben wij zowel het oude als het nieuwe schoolgebouw gezien en heeft Elizabeth met haar vrijwilligers ons veel verteld over de kinderen, moeders en hoe de vrijwilligers hier worden opgeleid. Eén van haar doelen is om vrijwilligers zo goed op te leiden, zodat ze in de toekomst het center zelf kunnen gaan besturen. De tweede dag hebben wij samen met de vrijwilligers inkopen gedaan voor het center. Hier hebben wij vijf complete toiletvoorzieningen gedoneerd en 100 rugzakken voor de kinderen om naar deze school te gaan.

In een podcast over het afgelopen EK-voetbal werd Noord-Macedonië als tegenstander van Nederland besproken. Vlado Veljanoski werd hierover uitgenodigd aangezien hij een Macedoniër is in dienst van de NOS. Hij sprak vol lof over het land maar was ook realistisch over de erbarmelijke omstandigheden in het land. Minderheden en afgelegen dorpen hebben te maken met armoede, zeker in vergelijking met de welvarende, moderne

hoofdstad Skopje. Vlado vertelde ons dat het door Corona lastig was om ter plaatse hulp te bieden maar gelukkig hield hij vol. Uiteindelijk bracht hij ons in contact met de Jack van Gelder van Noord-Macedonië genaamd Goran Milkovski. Goran is de bekendste sportjournalist van Noord-Macedonië en heeft dus connecties door het hele land. Zijn dochter Marija spreekt goed Engels en heeft ons daarom bijgestaan als tolk. Voordat we een dag met Marija op pad gingen om goederen te doneren aan verschillende kinderen hebben wij ovens, waterkokers, knuffels, broodroosters, blenders en nog veel meer nuttige spullen gekocht. Op de dag zelf zijn we naar verschillende dorpen gereden. In het eerste dorp, hebben wij spullen gedoneerd aan een dagopvang voor gehandicapten. Daarnaast hebben we ze hulp aangeboden bij de bouw van hun nieuwe opvangtehuis. Vervolgens zijn we naar een ander dorp gereden waar we hartelijk werden ontvangen door Boris. Boris is een kennis van Goran en heeft een voetbalschool voor gehandicapten en zeer autistische personen opgericht. Sommigen hiervan zijn helaas arm en hadden dringend hulp nodig. De hulp die wij deze mensen boden werd uiterst dankbaar ontvangen en we werden overladen met koekjes, cola en 'thank you's'. Dankzij Goran hebben wij zelfs nog de Noord-Macedonische ochtendshow gehaald om op deze manier de bekendheid van Stichting Mara te vergroten maar ook om de problemen die nog steeds in het land heersen te erkennen.

Op dag zeven van onze reis zijn wij in Noord-Macedonië naar het Children Daycare Centre geweest in een buitenwijk van Skopje. Hier wordt een dagopvang gerund door vrijwilligers om de kinderen uit de arme omliggende wijken op te vangen. In deze buurten wonen veel mensen in vreselijke omstandigheden. Doordat veel gezinnen het niet kunnen betalen om hun kind voor 30 euro te laten registreren bij hun geboorte, staan veel kinderen niet ingeschreven. Dit zorgt ervoor dat maar weinig kinderen in deze wijken naar school gaan. Ook trouwen veel meisjes jong en zijn ze niet bekend met geboortepreventie. Hierdoor krijgen families veel kinderen.

Bij aankomst bij het Daycare Centre, werden wij ontvangen door drie begeleidsters. Het Daycare Centre bestaat uit één lokaal en een klein kantoorje. Door corona kunnen er slechts 15 kinderen te gelijk in het lokaal zijn. De kinderen krijgen hier basis les in rekenen en schrijven, maar doen ook leuke dingen als knutselen en tekenen. Naast dat het Daycare Centre opvang biedt aan de jonge kinderen, zorgen zij er ook voor dat de kinderen worden ingeschreven op school. Ook biedt het centrum voedselpakketten voor families. De begeleidsters legden uit dat families per maand een aantal kleine pakketten per keer krijgen, omdat als ze te veel in één keer krijgen, een deel meteen wordt verkocht. Ook dingen als schoolspullen voor kinderen, werden vaak door de ouders meteen verkocht voor wat geld. Dit laat al wel zien in welke noodsituatie deze families leven, met weinig lange termijnvisie.

Nadat we het centrum hadden bekeken, werden we door twee begeleidsters rondgeleid door de wijk in de buurt van de dagopvang. Hier kwamen wij terecht in smalle straatjes, waar links en rechts families in kleine kamers wonen. Overal lag afval en staan zakken met verzameld plastic, wat de families verzamelen om in te ruilen voor statiegeld. Zo proberen ze toch nog wat te verdienen. We werden begeleid door een smal straatje, waar in drie kamers naast elkaar elk een familie woont met vijf of zes mensen op ongeveer 12 m². Er stonden matjes in de hoek, die 's avonds worden uitgerold om op te slapen. Overal rennen kinderen en de vrouwelijke begeleiders worden tijdens de wandeling constant aangesproken door mensen die vroegen om middelen zoals luizenshampoo of andere levensmiddelen. De

meeste mensen hebben zo weinig te besteden, dat zelfs de basis behoeftes niet kunnen worden voldaan. Ook is de hygiëne slecht, wat zorgt voor veel ziekte.

Na het bezoek aan het Daycare Centre zijn wij samen met de drie begeleidsters op pad gegaan om inkopen te doen. Er waren drie type producten noodzakelijk: hygiënemiddelen, schoolspullen en boodschappen voor in de voedselpakketten. Zo bezochten wij een apotheek, een lokaal schoolspullen winkeltje en een supermarkt om alle spullen te verzamelen. Aan het eind van de dag reden wij samen met de begeleidsters terug naar het Daycare Centre om alle spullen af te geven. Hier stonden al veel kinderen ons blij op te wachten. Met alle spullen kon het Children Daycare Centre weer een paar maanden om de families en kinderen te ondersteunen.

1. De naam van de organisatie: centre for protection of victims and prevention of trafficking in human beings
2. Het land waar de organisatie actief is: kosovo
3. De stad/regio waar de organisatie actief is: Pristina
4. De voor- en achternaam van de contactpersoon (en eventueel ook zijn/haar functie binnen de organisatie): Gresa Kelmendi, leidster
5. Het telefoonnummer van de contactpersoon: +377 44 140 658
6. Het e-mailadres van de contactpersoon of de organisatie zelf: gresa.kelmendi@gmail.com
7. De Mara stad waarmee contact is geweest en in welk jaar dat het geval was: Groningen 2021

8. De sector waarin deze organisatie werkt (bijvoorbeeld 'gezondheidszorg' of 'onderwijs'): hulpverlening

1. De naam van de organisatie: The ideas partnership
2. Het land waar de organisatie actief is: Kosovo
3. De stad/regio waar de organisatie actief is: Fushe kosov (dichtbij pristina)
4. De voor- en achternaam van de contactpersoon (en eventueel ook zijn/haar functie binnen de organisatie): Elizabeth Gowing
5. Het telefoonnummer van de contactpersoon: -
6. Het e-mailadres van de contactpersoon of de organisatie zelf: office@theideaspartnership.org
7. De Mara stad waarmee contact is geweest en in welk jaar dat het geval was: Groningen 2021
8. De sector waarin deze organisatie werkt (bijvoorbeeld 'gezondheidszorg' of 'onderwijs'): onderwijs

1. De naam van de organisatie: Daycare centre for street children
2. Het land waar de organisatie actief is: Noord-Macedonie
3. De stad/regio waar de organisatie actief is: Skopje
4. De voor- en achternaam van de contactpersoon (en eventueel ook zijn/haar functie binnen de organisatie): Dane gjorgievska
5. Het telefoonnummer van de contactpersoon -
6. Het e-mailadres van de contactpersoon of de organisatie zelf: dane.gjorgievska@gmail.com
7. De Mara stad waarmee contact is geweest en in welk jaar dat het geval was: Groningen 2021
8. De sector waarin deze organisatie werkt (bijvoorbeeld 'gezondheidszorg' of 'onderwijs'): onderwijs

1. De naam van de organisatie
2. Het land waar de organisatie actief is
3. De stad/regio waar de organisatie actief is
4. De voor- en achternaam van de contactpersoon (en eventueel ook zijn/haar functie binnen de organisatie)
5. Het telefoonnummer van de contactpersoon
6. Het e-mailadres van de contactpersoon of de organisatie zelf
7. De Mara stad waarmee contact is geweest en in welk jaar dat het geval was
8. De sector waarin deze organisatie werkt (bijvoorbeeld 'gezondheidszorg' of 'onderwijs')